

Ministerie van Financiën

Rapport

Onderzoek Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT) bij opsporingsdienst KMar 2025

Definitief

Colofon

Titel	Rapport Onderzoek Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT) bij opsporingsdienst KMar 2025
Uitgebracht aan	Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGGR) van ministerie van Justitie en Veiligheid
Datum	25 juli 2025
Kenmerk	2025-0000432869
Referentienummer	

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

Aanleiding opdracht—4

Managementsamenvatting—5

Context—8

Leeswijzer—9

1 Bevindingen onderzoeksvraag 1—10

- 1.1 KMar beschikt over een werkinstructie CIOT Informatiesysteem, deze instructie beschrijft niet volledig het controleproces op bevragingen CIOT—10
- 1.2 Uitgevoerde interne controle tweede halfjaar 2024 door coördinator Infodesk—11
- 1.3 Herbeoordeling van de interne controle en eigen deelwaarneming over het tweede halfjaar 2024—11
 - 1.3.1 Herbeoordeling interne controle bevragingen CIOT: Bij vier bevragingen CIOT is de bevoegdheid van de Infodeskmedewerker niet vastgesteld.—11
 - 1.3.2 Beoordeling eigen waarneming bevragingen CIOT 2024: Vorderingsnummer komt bij één bevraging niet volledig overeen en bij één bevraging is de bevoegdheid van de Infodeskmedewerker niet vastgesteld.—12

2 Bevindingen onderzoeksvraag 2—14

- 2.1 Proces “Interne controle op autorisaties CIOT” niet beschreven en ingericht—14

3 Verantwoording onderzoek—16

- 3.1 Werkzaamheden en afbakening—16
- 3.2 Gehanteerde standaard en kwaliteitsborging—18
- 3.3 Verspreiding rapport—18

4 Ondertekening—19

Bijlage 1 Managementreactie KMar—20

Aanleiding opdracht

De minister van Justitie en Veiligheid (J&V) is, volgens artikel 8 tweede lid van het Besluit Verstrekking Gegevens Telecommunicatie, gehouden jaarlijks een verslag op te stellen van een audit naar de goede uitvoering van het besluit door aanbieders van openbare telecomcommunicatiediensten of van openbare telecomcommunicatienetwerken, het informatiepunt, de arrondissementsparketten en de politiekorpsen, of andere opsporingsdiensten.

Om invulling te geven aan deze bepaling heeft het Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGGR) van het ministerie van J&V aan de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de bevragingen van gegevens bij het CIOT¹ door de aangesloten opsporingsdiensten².

Doel onderzoek en onderzoeksvragen

Het doel van het onderzoek is het geven van bevindingen en aanbevelingen bij de opzet, het bestaan en de werking van:

1. De kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de interne controle op de bevragingen CIOT door de Koninklijke Marechaussee (KMar) over het tweede halfjaar 2024.
2. De kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de interne controle op het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) CIOT door de KMar over het tweede halfjaar van 2024.

Met dit rapport willen wij een antwoord geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar op bevragingen CIOT over de periode juli 2024 tot en met december 2024?
2. Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar bij het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) over de periode juli 2024 tot en met december 2024?

¹ Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT)

² Behalve de politie, zij voeren eigen audits uit

Managementsamenvatting

Volgens artikel 8 tweede lid van het Besluit Verstrekking Gegevens Telecommunicatie is de minister van Justitie en Veiligheid gehouden jaarlijks een verslag op te stellen van een audit naar de goede uitvoering van het besluit.

Het Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGGR) van het ministerie J&V heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd een onderzoek bij de opsporingsdienst KMar uit te voeren om daarmee invulling te geven aan de bepaling van het besluit.

Dit onderzoeksrapport bevat de uitkomsten en aanbevelingen van het onderzoek bij de opsporingsdienst KMar en geeft antwoord op een tweetal onderzoeksvragen.

Onderzoeksvraag 1

Welke bevindingen heeft de ADR over de uitgevoerde interne controle op bevragingen CIOT door de KMar over de periode juli 2024 tot en met december 2024?

KMar beschikt over een werkinstructie, deze instructie beschrijft niet volledig het controleproces op bevragingen CIOT

De KMar beschikt over een "Werkinstructie CIOT Informatiesysteem (CIS)" van 21 februari 2022. Hierin wordt enkel beschreven dat er maandelijks een interne controle op bevragingen plaatsvindt door de lokaal beheerder. Aan wie wordt gerapporteerd en hoe wordt omgegaan met het uitvoeren van mogelijke herstelacties is niet beschreven. Daarnaast mist in deze werkinstructie een beschrijving van de volgende punten:

- Bevragingen dienen te worden uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar;
- Vorderingen dienen te worden ondertekend door een bevoegde autoriteit;
- Vorderingen zijn gedaan op basis van de wettelijke grondslagen en;
- Bevroegde gegevens uit antwoordberichten komen overeen met de vordering.

Aanbeveling

- Stel een controleplan op dat formeel wordt vastgesteld waarin is ten minste is beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn m.b.t. de interne controle op bevragingen, met welke frequentie deze controle wordt gedaan, op welke punten worden getoetst en hoe er wordt gerapporteerd.

Uitgevoerde interne controle tweede halfjaar 2024 door de coördinator Infodesk

De coördinator Infodesk van de KMar voert maandelijks een onafhankelijke interne controle uit op bevragingen CIOT. De interne controle is gericht op het hanteren van de juiste wettelijke grondslagen (WvS 126n en WvS 126na) en of de bevroegde gegevens in het CIOT-informatiesysteem (CIS) overeenstemmen met de gegevens in de vordering. Tijdens de interne controle wordt niet gekeken naar of de opsporingsmedewerkers bevoegd zijn om de vordering te ondertekenen. Door de coördinator Infodesk is op 2 april 2025 aangegeven dat er binnen de KMar niet wordt gerapporteerd over de uitkomsten van deze controle.

Aanbeveling

- Draag zorg dat er binnen de KMar wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de interne controle op bevragingen CIOT;
- Draag zorg dat bij de uitvoering van de interne controle gekeken wordt naar de bevoegdheid van de opsporingsambtenaar die de vordering ondertekent.

In het algemeen voldoen bevragingen aan criteria van het toetsingskader. Bij één bevraging komt het vorderingsnummer niet overeen. Bevoegdheid CIOT-bevrager bij vijf bevragingen niet kunnen vaststellen.

De ADR heeft in totaal twintig bevragingen geselecteerd. Dit betreft dertien bevragingen CIOT uit de uitgevoerde interne controle (herbeoordeling) door de coördinator Infodesk over het tweede halfjaar 2024 en zeven bevragingen (eigen deelwaarneming) uit het gehele overzicht met bevragingen CIOT over het tweede halfjaar 2024, die niet meegenomen zijn in de interne controle uitgevoerd door de coördinator Infodesk.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat:

Bij vijf van de twintig geselecteerde bevragingen konden wij het personeelsdossier van de CIOT-bevrager niet inzien. Hierdoor is niet vast te stellen of deze persoon op het moment van de vordering bevoegd was om de vordering in te voeren in het CIS-systeem.

Bij vijftien van de twintig geselecteerde bevragingen CIOT geldt dat de bevraging in het CIOT is uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar.

Bij negentien van de twintig geselecteerde bevragingen CIOT geldt dat:

- De vordering ondertekend is door een bevoegde autoriteit (Officier van Justitie of opsporingsambtenaar KMar);
- De getoetste vorderingen zijn gedaan op basis van de wettelijke grondslagen (WvS 126n of WvS 126na);
- Het vorderingsnummer op de vordering overeenkomt met het vorderingsnummer op het antwoordbericht uit het CIS-systeem;
- De bevraagde gegevens van de antwoordberichten uit het CIS-systeem overeenkomen met de vordering.

Bij één van de twintig geselecteerde bevragingen CIOT is gebleken dat het vorderingsnummer op het antwoordbericht uit het CIOT niet volledig overeenkomt met de het vorderingsnummer dat op de vordering staat.

Aanbeveling

- Draag zorg voor een herleidbaar vorderingsnummer in het antwoordbericht.

Onderzoeksvraag 2

Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar bij het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) over de periode juli 2024 tot en met december 2024?

Interne controle op autorisaties CIOT door coördinator Infodesk niet beschreven en ingericht

Het proces gericht op de interne controle van autorisaties CIOT is niet beschreven en ingericht.

Justid-IBO verzoekt periodiek via email aan de KMar of de actieve accounts nog kloppen. In de mail wordt verwezen naar een bestandenpostbus met daarin een overzicht van de actieve accounts. Vervolgens is het de bedoeling dat de coördinator Infodesk aan Justid-IBO doorgeeft of de actieve accounts voor CIOT nog terecht zijn. Door de coördinator Infodesk is op 21 februari 2024 gereageerd op een

remindersmail van de CIOT Servicedesk (d.d. 19 februari 2024) met het verzoek een controle uit te voeren op actieve accounts CIOT. Wij hebben vastgesteld dat dit ook op 9 april 2025 is gebeurd. Binnen de KMar wordt de controle op autorisaties CIOT verder niet gerapporteerd.

De KMar beschikt over een aanwijzing lokale beheerders en bedienaars CIS d.d. 01-03-2017, die is ondertekend door de Commandant LTC. Daarbij behoort een lijst met de medewerkers die bevoegd zijn om een CIS-bevraging te doen. De ADR heeft de lijst met medewerkers d.d. 21-02-2024 en 02-01-2025 ingezien. Dit overzicht wordt herzien wanneer er een wijziging in personeel plaatsvindt.

Naar aanleiding van het veldwerk dat de ADR heeft uitgevoerd bij de KMar is er een 'Werkinstructie autorisaties CIOT' van 3 april 2025 opgesteld door de KMar. In deze werkinstructie wordt ingegaan hoe een account voor het CIOT aangevraagd, gereset of opgeheven dient te worden. Daarnaast wordt er in deze werkinstructie beschreven dat de beheerder (coördinator Infodesk) van het CIOT maandelijks dient na te gaan of alle autorisaties binnen de CIOT-omgeving nog actueel zijn. In deze werkinstructie wordt niet beschreven hoe wordt gerapporteerd over de uitkomst van de controle binnen de KMar.

Aanbeveling

- Draag zorg dat er binnen de KMar wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de interne controle op autorisaties CIOT;
- Reageer op het verzoek van Justid-IBO om autorisaties te controleren, zodat dit als controle op autorisaties kan worden beschouwd. Beschrijf dit ook in de opgestelde werkinstructie;
- Draag zorg voor het periodiek actualiseren en vaststellen van de aanwijzing lokale beheerders en bedienaars CIS door de Commandant LTC.

Context

De dienstverlening van het CIOT bestaat sinds 1 juni 1999 en behelst het (binnen het wettelijk vastgesteld kader) beschikbaar houden van identificerende gegevens van (klanten van) aanbieders van openbare telecommunicatiediensten, voor het geautomatiseerd beantwoorden van opsporingsvragen en voor het vergaren van inlichtingen. Hiermee ondersteunt het CIOT het opsporingsproces en de inlichtingenvergaringen in het belang van de nationale veiligheid met behulp van het CIS.

De gegevens worden dagelijks ter beschikking gesteld door de aanbieders op grond van hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet. Het beheer van het CIS is belegd bij het Informatiepunt Bijzondere Opsporingsdiensten (IBO) van de Justitiële Informatiedienst Justid van het ministerie van J&V.

De opsporingsdiensten ontleen hun bevoegdheid tot het bevragen van het CIOT aan hun status als (bijzondere) opsporingsambtenaar, geregeld in de Politiewet 2012 dan wel de Wet op de Bijzondere opsporingsdiensten. De bevoegdheden en taken van de KMar staan vermeld in de Politiewet. De rechtsgrondslagen voor een vordering van telecomgegevens zijn opgenomen in het Wetboek van Strafvordering (WvSV). De artikelen 126n, 126u, 126ii, 126zh, 126na, 126ua en 126zi kunnen in dit geval van toepassing zijn.

De opsporingsambtenaar komt met het verzoek tot het vorderen van telecomgegevens en legt deze vast in Summ-it³. De getekende vordering dient te zijn opgesteld door de bevoegde opsporingsambtenaar. De ondertekening van de vordering door de Officier van Justitie (OvJ), de bevoegde autoriteit, vindt digitaal plaats.

Aan de hand van de vorderingen voeren de geautoriseerde ambtenaren van de Infodesk van de KMar de gevraagde gegevens in het CIS in. De volgende metagegevens worden ingevoerd: verzoek ID, kenmerk, bevoegde autoriteit, rechtsgrondslag, datumverstrekking en de gestelde vragen (zoekcriteria).

³ Summ-IT is een politieregistratiesysteem van de Nederlandse Politie, waarin opsporingsinformatie wordt vastgelegd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt verder ingegaan op de bevindingen en aanbevelingen van onderzoeksvraag 1 die betrekking hebben op de uitgevoerde interne controle op bevragingen CIOT door de KMar over de periode juli 2024 tot en met december 2024.

Hoofdstuk 2 bevat onze bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot onderzoeksvraag 2 over de door de uitgevoerde interne controle op autorisaties CIOT door de KMar over de periode juli 2024 tot en met december 2024.

Tenslotte volgt in hoofdstuk 3 een toelichting op het door ons uitgevoerde onderzoek.

In bijlage 1 is de reactie van de KMar op het rapport opgenomen.

Voor wie is dit rapport?

Dit rapport is opgesteld voor de opdrachtgever voor het onderzoek, de directeur-generaal van DGRR. Met dit rapport wordt DGRR in staat gesteld de Tweede Kamer te informeren over de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

Met dit rapport wordt geen zekerheid verschaft, omdat geen assurance-werkzaamheden zijn uitgevoerd. Het rapport bevat daarom geen samenvattende conclusie of eindoordeel.

1 Bevindingen onderzoeksvraag 1

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen opgenomen die betrekking hebben op de volgende onderzoeksvraag:

“Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar op bevragingen CIOT over de periode juli 2024 tot en met december 2024?”

1.1 KMar beschikt over een werkinstructie CIOT Informatiesysteem, deze instructie beschrijft niet volledig het controleproces op bevragingen CIOT

De KMar beschikt over een “Werkinstructie CIOT Informatiesysteem (CIS)” d.d. 21 februari 2022. Hierin wordt summier ingegaan op de interne controle op bevragingen CIOT. In het document “Werkinstructie CIOT Informatiesysteem (CIS)”, zijn volgens het toetsingskader:

- 1) Het volgende punt beschreven:
 - Eén van de lokale beheerders voert maandelijks een steekproefsgewijze controle uit op de door de Infodesk behandelde verzoeken tot verstrekking van gebruikersgegevens telecom/ internet.
- 2) De volgende punten niet beschreven:
 - De wijze hoe het aantal herbeoordelingsposten op basis van het totaal aantal bevragingen over de controleperiode wordt bepaald;
 - De wijze van uitvoering van de controle (incl. toetsingspunten) en de vastlegging van de uitkomsten van de controle per geanalyseerde post;
 - Rapportage van de uitkomsten van de controle aan de verantwoordelijke binnen de opsporingsdienst;
 - Uitvoeren van herstelacties;
 - De aanvullende beschrijvingen van de volgende toetsingspunten:
 - o De bevragingen in het CIS-systeem die zijn uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar;
 - o De vordering die is ondertekend door een bevoegde autoriteit (hulpofficier van Justitie of opsporingsambtenaar KMar);
 - o De getoetste vorderingen die zijn gedaan op basis van de wettelijke grondslagen (WvS 126n of WvS 126na);
 - o De bevraagde gegevens van de antwoordberichten uit het CIS-systeem die overeenkomen met de gegevens uit de vordering. Dit betreft de volgende attributen:
 - De datum ondertekening van de vordering is kleiner dan of gelijk aan de datum bevraging;
 - De wettelijke grondslag komt overeen;
 - Het vorderingsnummer komt overeen;
 - De zoekcriteria in de bevraging sluiten aan bij de zoekcriteria in de vordering.

Aanbeveling

- Stel een apart controleplan (buiten de werkinstructie om) op, dat formeel wordt vastgesteld, waarin is ten minste is beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn m.b.t. de interne controle op bevragingen, met welke frequentie deze controle wordt gedaan, op welke punten wordt getoetst en hoe en aan wie wordt gerapporteerd.

1.2 Uitgevoerde interne controle tweede halfjaar 2024 door coördinator Infodesk

De coördinator Infodesk van de KMar voert maandelijks een interne controle uit op bevragingen CIOT. Deze coördinator is aangewezen als lokaal beheerder van het CIS bij de KMar en is zelf niet betrokken bij de uitvoering van bevragingen in het CIS-systeem. Door de coördinator Infodesk is op 2 april 2025 aangegeven dat er binnen de KMar niet wordt geapporteerd over de uitkomsten van deze controle.

Uit de uitgevoerde interne controles op bevragingen door de coördinator Infodesk over de periode 2^e halfjaar 2024 is op te maken dat er per maand negen bevragingen ter beoordeling zijn geselecteerd. Per beoordeelde bevraging is aangegeven of er wel of geen bijzonderheden zijn aangetroffen.

De coördinator Infodesk heeft op 2 april 2025 ten tijde van het interview aangegeven dat de controle gericht is op het hanteren van de juiste wettelijke grondslagen (WvS 126n en WvS 126na) en/of de bevraagde gegevens in het CIOT-informatiesysteem (CIS) overeenstemmen met de gegevens in de vordering. Uit de controle is niet gebleken dat er is vastgesteld of de opsporingsambtenaar daadwerkelijk is bevoegd. De KMar hanteert een aanwijzing lokale beheerders en bedienaars CIS d.d. 01-03-2017, waarin de bevoegdheid van de Infodeskmedewerkers is vastgelegd. Daarbij behoort een lijst met lokale beheerders en bedienaars CIS die wordt aangepast indien er wijzigingen zijn in medewerkers. Wij hebben vastgesteld dat de Infodeskmedewerkers daadwerkelijk bevoegd zijn alsmede dat deze aanwijzing wordt aangepast indien er een medewerker uitdienst treedt. Zie hiervoor ook hoofdstuk 2.

De coördinator Infodesk heeft aangegeven dat zodra een medewerker in dienst treedt, deze medewerker samen met de coördinator Infodesk een gebruikerscursus van het CIOT gaat volgen. Pas daarna worden er autorisaties aangevraagd bij Justid, die ook een certificaat vereist van deze cursus.

In de interne controle is niet meegenomen of de opsporingsambtenaar die de vordering ondertekent daadwerkelijk bevoegd is.

Aanbeveling

- Draag zorg dat er binnen de KMar wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de interne controle op bevragingen CIOT;
- Draag zorg dat bij de uitvoering van de interne controle gekeken wordt naar de bevoegdheid van de opsporingsambtenaar die de vordering ondertekent.

1.3 Herbeoordeling van de interne controle en eigen deelwaarneming over het tweede halfjaar 2024

De ADR heeft twintig bevragingen onderzocht. Dit betreft dertien bevragingen uit de uitgevoerde interne controle door de coördinator Infodesk over het tweede halfjaar 2024 en zeven bevragingen uit het gehele overzicht met bevragingen CIOT over het tweede halfjaar 2024, die niet meegenomen zijn in de interne controle uitgevoerd door de coördinator Infodesk.

1.3.1 Herbeoordeling interne controle bevragingen CIOT: Bij vier bevragingen CIOT is de bevoegdheid van de Infodeskmedewerker niet vastgesteld.

ADR heeft op de uitgevoerde interne controle door de coördinator Infodesk op bevragingen over het tweede halfjaar een herbeoordeling van dertien bevragingen verricht.

Uit de herbeoordeling blijkt het volgende:

Bij vier van de dertien geselecteerde bevragingen konden wij het personeelsdossier van de CIOT-bevrager niet inzien. Hierdoor is niet vast te stellen of deze persoon op het moment van de vordering bevoegd was om de vordering in te voeren in het CIS-systeem.

Bij negen van de dertien geselecteerde bevragingen geldt dat de bevragingen in het CIS-systeem zijn uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar.

Bij alle dertien geselecteerde bevragingen geldt dat:

- De vordering ondertekend is door een bevoegde autoriteit (Officier van Justitie of opsporingsambtenaar KMar);
- De getoetste vorderingen zijn gedaan op basis van de wettelijke grondslagen (WvS 126n of WvS 126na);
- Het vorderingsnummer op de vordering overeenkomt met het vorderingsnummer op het antwoordbericht uit het CIS-systeem;
- De bevraagde gegevens van de antwoordberichten uit het CIS-systeem overeenkomen met de vordering.

1.3.2 Beoordeling eigen waarneming bevragingen CIOT 2024: Vorderingsnummer komt bij één bevraging niet volledig overeen en bij één bevraging is de bevoegdheid van de Infodeskmedewerker niet vastgesteld.

ADR heeft vanuit het overzicht met bevragingen die zijn gedaan in het tweede halfjaar 2024 zeven bevragingen geselecteerd die niet voorkwamen in de interne controle, uitgevoerd door de coördinator Infodesk.

Uit de beoordeling blijkt het volgende:

Bij één van de zeven geselecteerde bevragingen konden wij het personeelsdossier van de CIOT-bevrager niet inzien. Hierdoor is niet vast te stellen of deze persoon op het moment van de vordering bevoegd was om de vordering in te voeren in het CIS-systeem.

Bij zes van de zeven geselecteerde bevragingen CIOT geldt dat de bevraging in het CIOT is uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar.

Daarnaast hebben wij bij één van de zeven geselecteerde bevragingen geconstateerd dat de handtekening van de opsporingsambtenaar ook het vorderingsnummer bevat. De handtekening van de opsporingsambtenaar komt, naast het vorderingsnummer, overeen met de handtekening ter referentie. Derhalve noteren wij dit niet als een afwijking.

Bij zes van de zeven geselecteerde bevragingen CIOT geldt dat:

- De vordering ondertekend is door een bevoegde autoriteit (Officier van Justitie of opsporingsambtenaar KMar);
- De getoetste vorderingen zijn gedaan op basis van de wettelijke grondslagen (WvS 126n of WvS 126na);
- Het vorderingsnummer op de vordering overeenkomt met het vorderingsnummer op het antwoordbericht uit het CIS-systeem;
- De bevraagde gegevens van de antwoordberichten uit het CIS-systeem overeenkomen met de vordering.

Bij één van de zeven geselecteerde bevragingen is gebleken dat het vorderingsnummer op het antwoordbericht uit het CIOT niet volledig overeenkomt met het vorderingsnummer dat op de vordering staat.

Aanbeveling

- Draag zorg voor een herleidbaar vorderingsnummer in het antwoordbericht.

2 Bevindingen onderzoeksvraag 2

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen opgenomen die betrekking hebben op de volgende onderzoeksvraag:

“Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar bij het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) over de periode juli 2024 tot en met december 2024?”

2.1 Proces “Interne controle op autorisaties CIOT” niet beschreven en ingericht

Het proces gericht op de interne controle op autorisaties CIOT is niet beschreven en ingericht.

Het beheer van de accounts en de daaraan gekoppelde rechten voor de bevoegde medewerkers van de Infodesk in het CIS-systeem vindt plaats bij Justid-IBO. De coördinator Infodesk CIOT geeft met goedkeuring de opdracht voor het toekennen, wijzigen en verwijderen van accounts c.q. rechten CIOT aan Justid-IBO. De coördinator Infodesk bepaalt welke infodeskmedewerkers van de KMar in het CIS-systeem toegang mogen hebben om bevragingen CIOT te mogen doen. Om rechtmatig gebruik te mogen maken van het CIS-systeem dient een medewerker een aanstelling te hebben als opsporingsambtenaar en de cursus t.b.v. het gebruik van het CIS-systeem te hebben doorlopen, waarna een certificaat voor diegene wordt aangevraagd.

De ADR heeft een actuele lijst van 10 maart 2025 ontvangen waaruit blijkt dat zeven Infodeskmedewerkers bevoegd zijn om bevragingen CIOT in het CIS-systeem te mogen doen. Wij hebben de lijst naast het actueel overzicht met lokale beheerders en bedienaars van het CIS (CIOT-bevragers) van 2 januari 2025 gelegd en hebben daarbij geen afwijkingen geconstateerd.

De KMar beschikt over een aanwijzing lokale beheerders en bedienaars CIS d.d. 01-03-2017, die is ondertekend door de Commandant LTC. Daarbij behoort een lijst met de medewerkers die bevoegd zijn om een CIS-bevraging te doen. De ADR heeft de lijst met medewerkers d.d. 21-02-2024 en 02-01-2025 ingezien. Dit overzicht wordt herzien wanneer er een wijziging in personeel plaatsvindt. In 2024 heeft er één wijziging in autorisaties plaatsgevonden. Wij hebben vastgesteld dat de autorisaties in het CIS van deze persoon verwijderd zijn. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat na uitdiensttreding van deze collega het overzicht met lokaal beheerders en bedienaars van het CIS is gewijzigd en is ondertekend.

Justid-IBO verzoekt periodiek via de mail aan de KMar of de actieve accounts nog kloppen. In de mail wordt verwezen naar een bestandenpostbus met daarin een overzicht van de actieve accounts. Vervolgens is het de bedoeling dat de coördinator Infodesk aan Justid-IBO doorgeeft of de actieve accounts voor CIOT nog terecht zijn. Door de coördinator Infodesk is op 21 februari 2024 gereageerd op een remindersmail van de CIOT Servicedesk (d.d. 19 februari 2024) met het verzoek een controle uit te voeren op actieve accounts CIOT. Wij hebben vastgesteld dat dit ook op 9 april 2025 is gebeurd. Binnen de KMar wordt de controle op autorisaties CIOT verder niet gerapporteerd.

Naar aanleiding van het veldwerk dat de ADR heeft uitgevoerd bij de KMar is er een ‘Werkinstructie autorisaties CIOT’ van 3 april 2025 opgesteld door de KMar. In deze werkinstructie wordt ingegaan hoe een account voor het CIOT aangevraagd, gereset of opgeheven dient te worden. Daarnaast wordt er in deze werkinstructie

beschreven dat de beheerder (coördinator Infodesk) van het CIOT maandelijks dient na te gaan of alle autorisaties binnen de CIOT-omgeving nog actueel zijn. In deze werkinstructie wordt niet beschreven hoe er wordt gerapporteerd over de uitkomst van de controle binnen de KMar.

Aanbeveling

- Draag zorg dat er binnen de KMar wordt gerapporteerd over de uitkomsten van de interne controle op autorisaties CIOT;
- Reageer op het verzoek van Justid-IBO om autorisaties te controleren, zodat dit als controle op autorisaties kan worden beschouwd. Beschrijf dit ook in de opgestelde werkinstructie;
- Draag zorg voor het periodiek actualiseren en vaststellen van de aanwijzing lokale beheerders en bedienaars CIS door de Commandant LTC.

3 Verantwoording onderzoek

3.1 Werkzaamheden en afbakening

De opdrachtbevestiging die ten grondslag ligt aan dit onderzoek (d.d. 20 maart 2025 met kenmerk 2025-0000084338) is ondertekend op 25 maart 2025 door M. Commelin, Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving.

Het doel van het onderzoek is het geven van bevindingen en aanbevelingen bij de opzet, het bestaan en de werking van:

1. De kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de interne controle op de bevragingen CIOT door de KMar over het tweede halfjaar 2024.
2. De kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de interne controle op het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) CIOT door de KMar over het tweede halfjaar 2024.

Dit rapport focust zich op de opsporingsdienst KMar en geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar op bevragingen CIOT over de periode juli 2024 tot en met december 2024?
2. Welke bevindingen en aanbevelingen heeft de ADR bij de uitgevoerde interne controle door de KMar bij het gebruik van autorisaties CIOT in het CIOT-informatiesysteem (CIS) over de periode juli 2024 tot en met december 2024?

Bovenstaande onderzoeksvragen zijn gebaseerd op het toetsingskader "Toetsingskader (Generiek) - Uitgevoerde interne controle op autorisaties CIOT c.q. bevragingen CIOT". Dit toetsingskader is op 6 maart 2025 vastgesteld door DGRR.

Het beoordelen van de opzet en het vaststellen van het bestaan heeft als peildatum van de situatie op 1 januari 2025. De werking heeft betrekking op het tweede halfjaar van 2024.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode april 2025 tot en met mei 2025. Tijdens het onderzoek is regelmatig afgestemd met een senior beleidsmedewerker van DGRR en de coördinator Infodesk van de KMar.

Het onderzoek bestond uit de volgende onderdelen:

1. Het toetsen van 20 bevragingen CIOT die door de KMar zijn uitgevoerd.

In de opdrachtbevestiging was aangegeven dat er zestien bevragingen onderzocht zouden worden. Het onderzoeken van dit aantal was afgesproken met de opdrachtgever. De ADR heeft per abuis in plaats van zestien bevragingen twintig bevragingen onderzocht. Dit betreft dertien bevragingen CIOT uit de uitgevoerde interne controle door de coördinator Infodesk over het tweede halfjaar 2024 en zeven bevragingen uit het gehele overzicht met bevragingen CIOT over het tweede halfjaar 2024, die niet meegenomen zijn in de interne controle uitgevoerd door de coördinator Infodesk.

Met behulp van een overzicht van alle bevragingen die door de KMar zijn uitgevoerd in de onderzoeksperiode 1 juli 2024 t/m 31 december 2024 zijn er per kwartaal drie bevragingen geselecteerd.

Daarnaast zijn er uit de overzichten met bevragingen CIOT die in de interne controle vielen in de periode van 1 juli 2024 t/m 31 december 2024 vijf bevragingen per kwartaal geselecteerd.

Bij de selectie is rekening gehouden met een verdeling van bevragingen over de periode van onderzoek en de verschillende grondslagen.

Per bevraging is getoetst:

- Is de bevraging in het CIOT uitgevoerd door een bevoegd opsporingsambtenaar van de Infodesk KMar;
- Is de vordering ondertekend door een bevoegde autoriteit (Officier van Justitie of Opsporingsambtenaar KMar);
- Komen de bevraagde gegevens van het antwoordbericht vanuit de verstrekkers overeen met de gegevens in de vordering;
- Voldoet de bevraging aan de wettelijke grondslag.

De vragen en bevindingen zijn na het toetsen van de twintig bevragingen afgestemd met de KMar. Ter voorbereiding op deze toetsing is vooraf documentatie analyse uitgevoerd en is op 2 april 2025 een interview afgenomen met de coördinator Infodesk KMar. Van dit interview is een verslag gemaakt en deze is voorgelegd aan de KMar.

2. Het inzicht krijgen in de uitgevoerde interne controle door de KMar op het gebruik van het CIOT (autorisaties) en de werking van het CIOT (bevragingen) in het eerste halfjaar 2024.

Op 2 april 2025 heeft een interview plaatsgevonden met de coördinator van de Infodesk van de KMar. Tijdens het interview is inzicht verkregen over de uitvoering van de interne controle door de KMar op bevragingen en autorisaties CIOT. Van dit interview is een verslag gemaakt en deze is voorgelegd aan de KMar.

Het conceptrapport is op 19-05-2025 voorgelegd aan de contactpersoon van de KMar voor een reactie. Deze contactpersoon heeft het conceptrapport voorgelegd aan de adviseur Finance & Control vanuit de KMar. Op 21-05-2025 heeft de KMar een reactie gegeven, die is besproken in een overleg tussen KMar en ADR op 05-06-2025. In dat overleg is de afhandeling van de gemaakte opmerkingen vastgesteld.

Het conceptrapport is op 26-06-2025 opgeleverd aan DGRR voor een reactie. DGRR heeft op 30-06-2025 gereageerd. DGRR en ADR hebben op 01-07-2025 de verwerking van opmerkingen van DGRR over het rapport afgestemd.

Afbakening

Bij het onderzoek is de volgende afbakening gehanteerd:

- Er wordt door de ADR geen uitspraak gedaan over alle bevragingen CIOT in de onderzochte periode;
- De ADR beoordeelt de kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de interne controle op bevragingen CIOT en autorisaties CIOT door de KMar over de periode januari 2024 tot en met juni 2024. Hiervoor hanteert de ADR een momentopname van de situatie op 1 juli 2024 waarbij zij de opzet en het bestaan volgens het referentiekader (zie §2.4) zal onderzoeken;
- Als er geen interne controles door de KMar zijn uitgevoerd zal ADR zelf geen controle uitvoeren;
- KMar ontvangt bij calamiteiten ook CIOT-verzoeken van andere bijzondere opsporingsdiensten (OD-NLA, ILT-IOD en NVWA), de belastingdienst, de politie en de Koninklijke Marechaussee. Deze verzoeken worden niet meegenomen in het onderzoek.

3.2 Gehanteerde standaard en kwaliteitsborging

Deze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing. Dit onderzoek verschaft geen zekerheid in de vorm van een oordeel of conclusie, omdat het een onderzoeksoopdracht betreft en geen controle-, beoordelings- of andere assurance-opdracht. Als hier wel sprake van was geweest, dan zouden we wellicht andere zaken hebben geconstateerd en gerapporteerd.

De opdracht is uitgevoerd conform de algemene uitgangspunten voor de uitoefening van de interne auditfunctie bij de rijksdienst. Daarbij hoort ook een stelsel van kwaliteitsborging. Een onderdeel daarvan is dat er een onafhankelijke kwaliteitstoetsing heeft plaatsgevonden op deze onderzoeksoopdracht.

3.3 Verspreiding rapport

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. Voor openbaarmaking door het opdrachtgevende ministerie van door de ADR aan dit ministerie uitgebrachte rapporten gelden de voorschriften uit de Wet open overheid. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht van door de ADR uitgebrachte rapporten naar de Tweede Kamer.

4 Ondertekening

Den Haag, 10 september 2025

IT-Auditor

Auditdienst Rijk

Bijlage 1 Managementreactie KMar

Koninklijke Marechaussee

Audit Dienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Ministerie van Defensie
KMAR STAF CKMAR
KMAR STC/DIR OPERATIES

Locatie
Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres
Postbus 90200
3509 BE UTRECHT
MPC 58A

Contactpersoon

Datum 18 juni 2025
Betreft Managementsreactie Audit CIOT

www.marechaussee.nl
Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.

Geachte heer,

Met interesse heb ik kennisgenomen van de inhoud van het onderzoeksrapport van de ADR naar de bevragingen in het Centraal Informatiepunt Onderzoek Telecommunicatie (CIOT) door de Koninklijke Marechaussee (KMar). In deze brief reageer ik op de bevindingen en aanbevelingen uit het rapport.

Uit de bevindingen blijkt dat de KMar niet beschikt over een volledige instructie op het controleproces op de CIOT bevragingen. Ik herken gedeeltelijk deze bevinding in het rapport op basis van het uitgevoerde onderzoek. Een en ander wordt zo snel mogelijk opgepakt en beschreven om de bestaande werkinstructies volledig te krijgen. Dit betreft vooral het rapporteren van intern uitgevoerde controles en het vastleggen van de controles op verzoek van Justid-IBO.

In het rapport wordt aangegeven dat er geen controle wordt uitgevoerd naar de bevoegdheid van ambtenaar die de vordering ondertekend. Daar waar het gaat om een vordering 126N Wetboek van Strafvordering is dit een bevoegdheid van de Officier van Justitie en voert de KMar geen onderzoek uit naar de bevoegdheid van deze Officier van Justitie. Dit is mijns inziens aan het Openbaar Ministerie. Daar waar het gaat om een verzoek in het kader van 126NA Wetboek van Strafvordering ligt de bevoegdheid bij de opsporingsambtenaar. Iedere KMar-medewerker, betrokken bij opsporingsonderzoeken, is een bevoegd opsporingsambtenaar. Dit wordt mede ondervangen door de autorisatie van de daarvoor gebruikte politie-informatie- en verwerkingssystemen BPS en SUMMIT.

Uit de eigen waarneming en beoordeling van de ADR is gebleken dat van een (1) van de zeven (7) geselecteerde CIOT bevragingen het personeelsdossier van de CIOT-bevrager niet meer was in te zien. De 'werkinstructie autorisaties CIOT' dd 3 april 2025 zal dit in de toekomst m.i. moeten ondervangen.

Als laatste onderschrijf ik de nut en noodzaak van een duidelijk en herleidbaar proces in CIOT bevragingen. De KMar heeft haar proces van bevragingen ook op deze wijze ingericht. Hoewel dit liever wordt voorkomen, blijkt in de praktijk dat een menselijke (typ) fout soms voor kan komen.

Pagina 1 van 2

Tot slot wil ik de ADR bedanken voor het uitvoeren van dit onderzoek en de inzichten die dit onderzoek heeft gegeven.

Directeur Operaties Koninklijke Marechaussee

Brigadegeneraal

Ministerie van Defensie
KMAR STAF CKMAR
KMAR STC/DIR OPERATIES

Datum
18 juni 2025

Onze referentie
KMar 2025004669

Auditdienst Rijk

Postbus 20201

2500 EE Den Haag

(070) 342 77 00